

בשורה לחולים רבים: ועדת הבריאות של הכנסת אישרה ביום שלישי תיקון לתקנות הרוקחים, בו שורה של הקלות שיאפשרו לרוקח בעל הרשאה-אישית לתת תרופה לחולה כרונית, ללא צורך במרשם רופא, ובלבד שהמטופל מסכים לחשיפת תיקו הרפואי והרוקח הסביר לו את השלכות התרופה. חולה כרוני – הוא כל מי שמקבל תרופה בקביעות זה שלושה חודשים. בנוסף אישרה הוועדה רשימה של תרופות רבות ובהן משחות לטיפול באקנה, כדורים לטיפול במגרנה, טיפול בדלקות אוזניים וחיסוני שפעת בתרסיס שיוכלו להינתן באמצעות מרשם של הרוקח, ללא צורך במרשם רופא.

יו"ר הוועדה, ח"כ יוני משריקי (ש"ס) הדגיש את הצורך של משרד הבריאות לפרסם את השירות החדש – שיחסוך את הצורך שוב ושוב בקבלת מרשם מרופא. הוא דרש כי קופות החולים יסכימו להעברת מידע רפואי נדרש על המטופל – גם לבתי המרקחת הפרטיים.

שירלי אברמוביץ', מהלשכה המשפטית במשרד הבריאות, הסבירה כי מדובר בהסרת חסמים בירוקרטיים, ובשירות משמעותי לציבור רחב כמו אימהות לילדים. לדבריה, רוקח בעל הרשאה אישית הוא בעל לימודים ארוכים ומעמיקים יותר.

תקנות הרוקחים מאפשרות לרוקח לתת מרשם לטיפול המשכי וכן מרשם לתרופת רוקח. מטרת התיקון להסיר חסמים לשימוש וקבלת מרשם רוקח מרוקח בעל הרשאה אישית, כדי ליעל את תהליך קבלת המרשם ולמנוע את הצורך של מטופלים-כרוניים לפנות לרופא לצורך קבלת מרשמי המשך, ובמקום זאת לאפשר להם לגשת ישירות לרוקח לצורך קבלתו. לשם כך, הוסרה הדרישה לקבלת הסכמת המטופל בכתב לחשיפה של הרוקח בעל הרשאה האישית למידע רלוונטי בתיקו הרפואי, אשר מייצרת בירוקרטיה וכן מעוררת רתיעה מיותרת מקבלת השירות. יודגש, כי החובה לוודא את קבלת הסכמת המטופל לחשיפה למידע הרפואי נותרה בעינה, והוסרה רק החובה לקבל הסכמה זו בכתב. כמו כן, המנגנון הקבוע בתקנות לפיו על הרוקח בעל הרשאה האישית להעניק הסבר למטופל בדבר מרשם רוקח, לרבות הסבר על עצם העיון במידע הרפואי, נותר בעינו.

כארם טהא, מאיגוד הרוקחים, בירך על התיקון ועל המגמה הכללית של המשרד לחיזוק מעמד הרוקח, התמקצעותו ומעמדו. אמיר ניצן, מנכ"ל הסתדרות הרוקחים סיפר על מעורבותו בהליך הנוכחי, ובירך עליו, וציין כי רק ל-160 רוקחים בארץ יש כיום "הרשאה אישית" - ועתה לאור האישור יוגדל מספרם.

שרון אלמקייס, נציגת "מאוחדת" סיפרה כי המידע המועבר כיום לרוקח בבתי המרקחת הפרטיים, הוא בסיסי ביותר ולא כולל תוצאות מעבדה ומועדי ביקור אצל הרופא. מרק לוין, נציג "כללית", תמך בתיקון החוק, ולדבריו, גם בתי המרקחת הפועלים בהסדר עם הקופה, מקבלים תוצאות מעבדה ומדדים קליניים שונים. בשנה הקרובה תתאפשר גם העברת רגישויות ואבחנות שונות. ד"ר דניאלה רחמים-כהן, מנהלת מחלקת רפואת הקהילה ב"מכבי", תהתה כי "שינוי מ-6 ל-3 חודשים שתרופה קיימת כרונית כדי לאשר הנפקה – מדובר על הנפקה אחת בלבד כרונית (מרשם הניתן לשלושה חודשים), מה שמעלה את השאלה היכן המעקב על תופעות לוואי, מינונים ואפקטיביות של התרופה. כל זה מתרחש לאחר שהתרופה ניתנת לתקופה מסוימת, והנפקה מיידית לאחר רבעון עלולה למנוע מעקב רפואי הולם על כל אלו". לדבריה, "הנפקת מרשמים כרוניים כרוכה בעבודה רפואית הכוללת בדיקת תיק המטופל, התאמת מינון, אינטראקציות, בדיקה האם המטופל ראה רופא אחר – ולאלו יכולות להיות משמעותיות להנפקת התרופות".

ד"ר יוסי לומנצ'יק, יו"ר הוועדה המקצועית בארגון הרוקחות, הדגיש כי חשיפת הרוקח לשלושה חודשי היסטוריה רפואית הן מספיקות, כי אין כמעט תרופה שהשפעתה ארוכה יותר. לדבריו, בכל מפגש עם מטופל, הרוקח חייב לשאול על רגישויות ותופעות-לוואי קודמות.